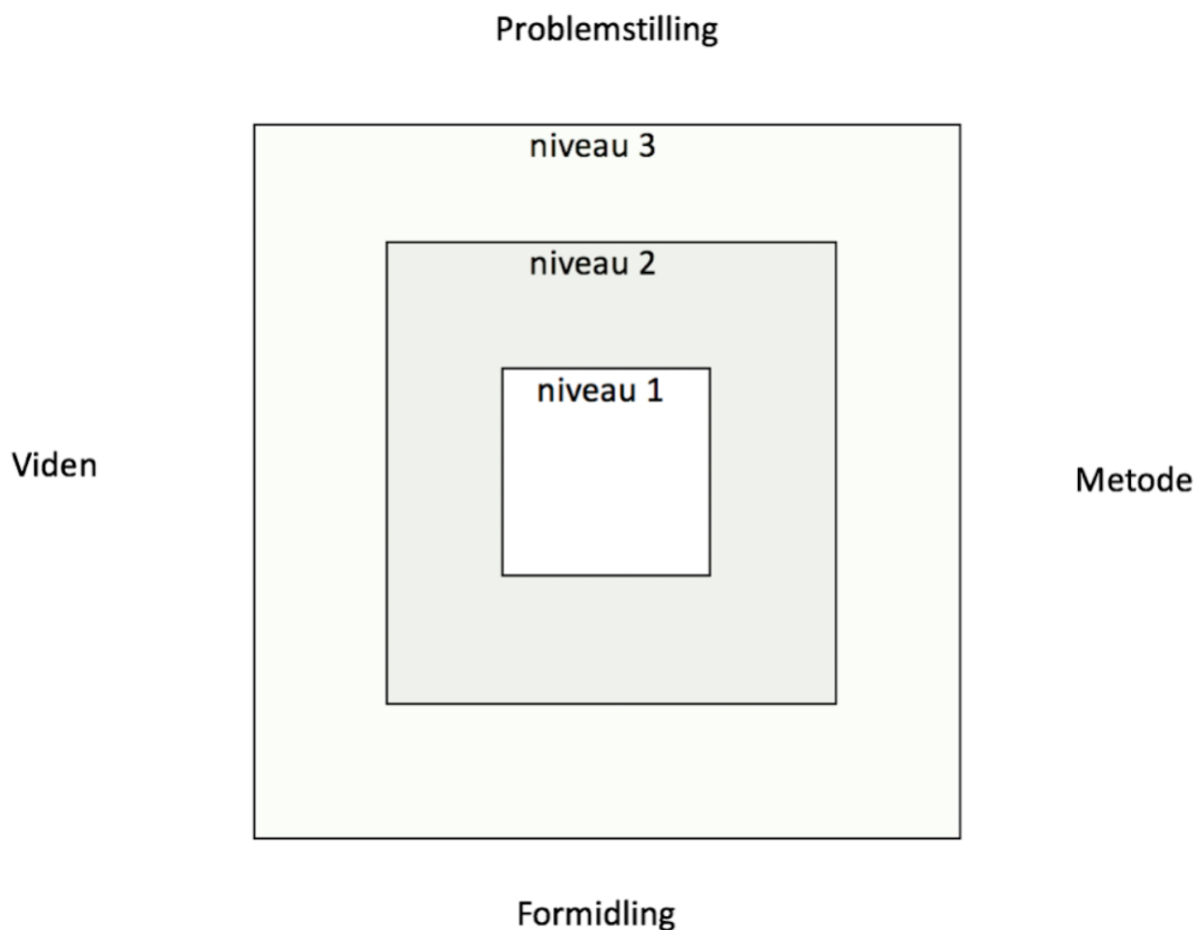

Kompetenceboksen og progressionsplan i psykologi

En grafisk måde at vurdere det faglige niveau i den daglige undervisning er nedenstående figur. Her afsættes en værdi for hver af de fire kompetencer.

Niveau 1-2 i kompetenceboksen dækker psykologi C, hvor niveau 1-3 dækker psykologi B.

Her svarer den inderste kasse til niveau 1, den mellemste kasse til niveau 2 og den yderste kasse til niveau 3. Bruges denne boks i forhold til progressionsplanen, kan den give et godt udgangspunkt for en dialog om, hvilke overordnede kompetencer der skal arbejdes med.

Nedenfor er der fire oversigter over de overordnede kompetencer i psykologi. Progressionen peger frem mod en stadig større grad af selvstændighed og evne til at håndtere komplekse sammenhænge og fagbegreber.

Problemstillinger:

Niveau:	Besvarelse af psykologifaglige problemstillinger:
1	<p>Kan besvare lærerstillede spørgsmål til et konkret materiale.</p> <p>Eksempel: Besvare arbejdsspørgsmål til dagens lektie.</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kan selvstændigt formulere psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof. - Kan udvælge og anvende relevant psykologisk viden til at undersøge problemstillinger. - Kan forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag. - Kan behandle problemstillinger i samspil med andre fag. <p>Eksempel: Formulere konkrete problemstillinger på baggrund af forskelligartede materialer, eks. artikler, digitale medier, psykologiske eksperimenter og statistisk materiale. Eleven skal kunne udvælge relevant psykologisk viden og på den baggrund bearbejde psykologifagligt materiale på en selvstændig måde.</p>
3	<ul style="list-style-type: none"> - Kan selvstændigt udforme psykologifaglige problemstillinger på forskellige taksonomiske niveauer i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden til at undersøge disse problemstillinger. - Kan på et fagligt grundlag forholde sig kritisk til den anvendte viden. <p>Eksempel: Kan selvstændigt udarbejde en synopsis, hvor psykologifaglige problemstillinger opstilles og undersøges med inddragelse af relevant psykologisk viden.</p>

Viden:

Niveau:	Tilegnelse og anvendelse af psykologifaglig viden:
1	<ul style="list-style-type: none"> - Har en grundlæggende forståelse for fagbegreber og teorier. - Kan anvende disse på psykologifagligt materiale. - Kan skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden. - Kan vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger. <p>Eksempel: Kan relatere socialpsykologiske begreber og teorier til fænomenet mobning.</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kan forstå og anvende mere komplicerede psykologiske teorier på psykologifagligt materiale. - Kan demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder. - Har en basal viden om psykologifagets metoder og deres anvendelse i forhold til at generere ny viden. - Kan forholde sig kritisk til psykologifaglig viden. <p>Eksempel: Kan udvælge, anvende og kombinere komplicerede psykologiske teorier til at undersøge og diskutere psykologiske problemstillinger. Kan demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder.</p>
3	<ul style="list-style-type: none"> - Kan redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser. - Kan forstå forankringen af psykologifaglig viden i en historisk-kulturel kontekst. - Har en indgående viden om psykologifagets metoder og deres anvendelse i forhold til at generere ny viden. <p>Eksempel: Kan udvælge, anvende og kombinere komplicerede psykologiske teorier til at undersøge og diskutere psykologiske problemstillinger. Kan demonstrere et grundigt kendskab til fagets forskningsmetoder.</p>

Metode:

Niveau:	Metodisk anvendelse i psykologi:
1	<ul style="list-style-type: none"> - Behersker grundlæggende metodiske begreber. - Kan forstå forskellen på kvantitativ og kvalitativ metode. - Kan skelne mellem forskellige undersøgelsesmetoder (eksempelvis eksperiment, spørgeskemaundersøgelse, korrelationsundersøgelse, tvillingeundersøgelse, casestudie, interview, kvantitativ og kvalitativ observationsundersøgelse, tvær- og længdesnitsundersøgelser) <p>Eksempel: Forstår, hvorfor længdesnitsundersøgelser kan være relevante for at afdække børns udvikling.</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kan forstå og skelne anvendelsesmulighederne ved forskellige psykologifaglige metoder. - Har indsigt i forstyrrende variable (bias) ved eksperimentel forskning (ex. forsøgsledereffekt, forsøgseffekt, kontroleffekt, selektionseffekt, øvelseseffekt) - Kan vurdere kvaliteten af en undersøgelse (intern validitet, ekstern validitet, økologisk validitet, reliabilitet) - Kan forholde sig kritisk til forskelligartede materialer fra forskellige typer afsendere - Har et elementært kendskab til etiske problemstillinger i psykologisk forskning. <p>Eksempel: Kan analysere forskellige materialer og vurdere deres anvendelighed til at besvare en psykologisk problemstilling.</p>
3	<ul style="list-style-type: none"> - Kan reflektere over og begrunde metodiske valg. - Kan anvende viden om psykologifaglig metode til at gennemføre mindre empiriske undersøgelser. - Kan diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning. <p>Eksempel: Kan analysere forskelligartet materiale og bearbejde det systematisk og kritisk for at besvare en psykologifaglig problemstilling. Kan udforme, udføre og efterbehandle en mindre empirisk undersøgelse, eks. interviews eller spørgeskemaer.</p>

Formidling:

Mundtlig formidling:		Skriftlig formidling:
Niveau:	Mundtlig formidling af viden og metodisk arbejde	Skriftlig formidling af viden og metodisk arbejde
1	<p>Kan deltage med mundtlige indlæg i gruppearbejde og klasseundervisning.</p> <p>Kan formidle de mest centrale og åbenlyse pointer fra et bilag.</p>	<p>Kan tage notater.</p> <p>Kan formidle de mest centrale og åbenlyse pointer fra et bilag.</p> <p>Kan anvende tilstrækkelige fagbegreber og faglige teorier i forbindelse med udarbejdelse af en synopsis (B-niveau)</p>
2	<p>Kan anvende relevante fagbegreber i den mundtlige dialog.</p> <p>Kan fremlægge resultaterne af en faglig undersøgelse mundtligt.</p> <p>Kan strukturere og præsentere et oplæg.</p>	<p>Kan tage målrettede og selvstændige notater, der prioriterer og systematiserer den faglige viden.</p> <p>Kan få de fleste væsentlige pointer ud af et bilag.</p> <p>Kan anvende en række væsentlige fagbegreber og faglige teorier i forbindelse med udarbejdelse af en synopsis (B-niveau)</p>
3	<p>Kan deltage i den mundtlige klassedialog med grundige og nuancerede indlæg, der naturligt anvender fagbegreber, faglige teorier og anden faglig viden.</p> <p>Kan selvstændigt planlægge og udføre et mundtligt oplæg, der fagligt og systematisk besvarer en eller flere faglige problemstillinger.</p> <p>Kan indgå i en nuanceret faglig samtale og naturligt inddrage, sammenligne, diskutere og vurdere relevant teoretisk og empirisk viden.</p>	<p>Kan få alle væsentlige pointer ud af et bilag samt forstå og formidle nuanceforskelle i de psykologiske perspektiver på et emne.</p> <p>Kan sammenligne bilag ved at nuancere forskelle og ligheder.</p> <p>Kan udarbejde en eksamenssynopsis, der giver det bedst mulige udgangspunkt for en mundtlig prøve (B-niveau)</p>